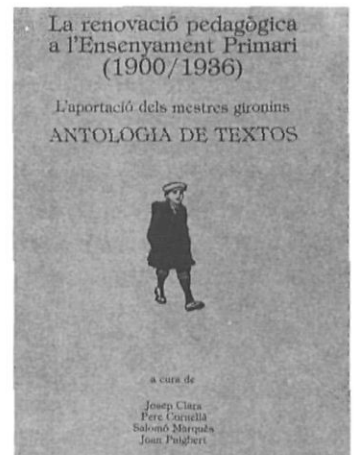

Fer de mestre, avui

«Una persona es converteix veritablement en un mestre quan sap tres o quatre coses: 1a) que l'«efecte Pígmalió» és dramàtic; 2a) que la causa del fracàs escolar és l'escola; 3a) que als deu o dotze anys ja està tot cuit; i 4a) que els infants operen a tres nivells diferents (psíquic, relacional i cognitiu) i que, per tant, ser mestre no és ser funcionari sinó que vol dir, en definitiva, estimar i creure en l'infant i ocupar-se'n». Això ho va dir el metge i neuròleg Joaquim Jubert, amb la ironia que el caracteritza, en la XII edició de l'Escola d'Estiu de l'Alt Empordà, que va tenir lloc al saló de descans del nou teatre «El Jardí» de Figueres, al començament d'aquest curs, i que va comptar amb la participació de més de cinquanta mestres de la comarca.

Aquesta Escola d'Estiu, que com en d'altres ocasions va ser organitzada pel Moviment de

Mestres de l'Alt Empordà, es va presentar amb un nou plantejament i va substituir el model dels cursets i dels tallers per un altre model basat en les conferències, les taules rodones i els debats. Els organitzadors van considerar que és molt important

que els mestres, igual com fan altres col·lectius professionals, es trobin almenys una vegada l'any per reflexionar i per discutir els temes que els afecten.

Per això en aquesta ocasió van reunir una colla de professionals, no necessàriament vinculats al món de l'ensenyament, per parlar del paper que juga i, sobretot, que ha de jugar el mestre en la societat de demà. Al voltant del lema «Què vol dir fer de mestre avui?» es van donar quatre conferències i quatre taules rodones.

El primer ponent va ser l'escriptor Emili Teixidor, que va fer algunes afirmacions molt sucoses: «Fora la intromissió excessiva dels pares en la tasca escolar. ¿Accepten els metges i hospitals la presència i opinió

*Doctor Joaquim Jubert:
«Una persona es converteix
en mestre quan sap
que la causa del fracàs escolar
és l'escola».*

dels familiars dels malalts en la seva feina? Explicacions, totes. Interferències, ni una».

Teixidor va parlar del sou dels mestres i va afirmar que «fer de mestre diuen que és una feina femenina. Jo crec que l'element més femení és el sou».

Salomó Marquès va fer un repàs històric de la figura del mestre des del món romà fins als nostres dies i va recordar que bona part de la Renovació Pedagògica l'havien iniciat els mestres públics gironins. Va assenyalar que s'havia d'anar cap a una formació inicial dels mestres «àgil, que prepari bons professionals i no funcionaris complidors. Hem de formar els mestres en els nous valors i en el treball en equip». Va acabar amb dos precs: el primer, «que els

*Marta Mata:
«Els mestres
s'han d'adaptar
al lloc
social i cultural
on es troben».*

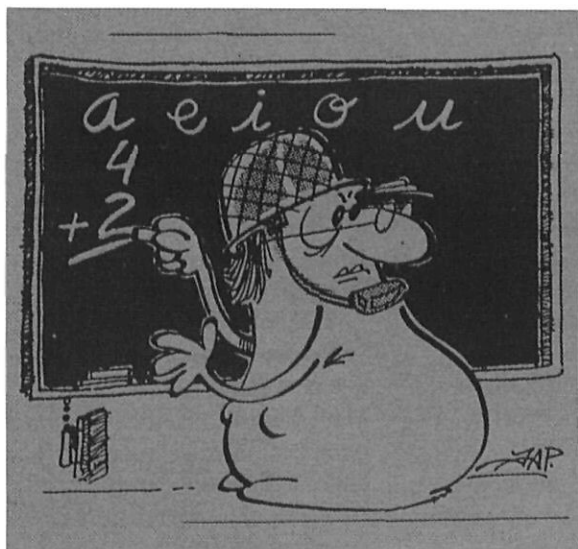

ideologia», que van servir per a preparar el terreny del debat posterior, en el qual es va discutir sobre si l'escola és o no neutral, i si ho pot ser. Fullat ja havia advertit que l'escola no pot ser neutra, i que ensenya —vulguem o no— ideologies i utopies.

Marta Mata, en la seva conferència sobre l'abast i les contradiccions de la feina d'ensenyar, va posar sobre la taula dos problemes amb els quals s'ha d'enfrontar el docent: «El mestre té un primer perill que és el del desfasament, que és implícit i inherent a la pròpia feina. Cal ser-ne molt conscient. En segon lloc, hi ha el desllocament en el temps i en l'espai, la qual cosa implica una presa de consciència en el sentit que la nostra vida professional s'ha d'adaptar en el lloc social i cultural on ens trobem».

En aquesta Escola d'Estiu també es va presentar el document «Cent mesures per millorar l'escola pública», de la Federació de Moviments de

Renovació Pedagògica de Catalunya, que recull mesures per afavorir el lligam entre la societat i l'escola, per fomentar i estendre la Renovació Pedagògica, per afavorir la normalització lingüística i cultural de l'educació, per fer possible una administració al servei de la comunitat educativa i per incidir, entre altres coses, en la formació d'una nova professionalitat docent. Un document molt interessant que vol incitar a la reflexió i a la participació dels mestres. Un document que arriba en un moment en què els mestres estan molt preocupats per l'homologació del seu salari i que potser no tindrà el ressò que hauria de tenir.

mestres escriguin les seves experiències»; el segon, «que en els nous plans de formació de mestres s'hi incorpori la història de l'educació».

Octavi Fullat va fer unes precisions terminològiques al voltant del tema «Mestre i

DAVID PUJOL